

Sirküler No: 094

İstanbul, 10 Ekim 2022

Konu: 7 Ekim'de TBMM'ye sunulan Kanun Teklifi'nin, VUK ve diğer bazı kanunlara ilişkin düzenlemeleri.

Özet: 7 Ekim 2022 tarihinde Meclis Başkanlığına sunulan Kanun Teklifi'nin; Vergi Usul Kanunu (VUK) ve diğer bazı kanunlarla ilgili düzenlemeleri aşağıda özetlenmiştir:

- 15 Ağustos 2022 tarihi itibarıyla; 2004 sayılı "İcra ve İflas Kanunu" ile 7155 sayılı "Abonelik Sözleşmesinden Kaynaklanan Para Alacaklarına İlişkin Takibin Başlatılması Usulü Hakkında Kanun" uyarınca icra takibi başlatılmış bulunan, borçlusu gerçek kişi olan ve her bir icra dosyası itibarıyla asıl alacak ve ferileri dahil icra takibi başlatıldığı tarihteki takip tutarı 2.000 Türk lirasını aşmayan alacaklar ile bu tutarın üzerinde takip başlamış olmakla birlikte 15 Ağustos 2022 tarihi itibarıyla dosyada yapılmış tahsilatlar nedeniyle bakiye takip tutarı 2.000 Türk lirası ve altına düşen alacaklardan, alacaklıların bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden 3. ayın sonuna kadar alacak haklarından feragat ettiklerini belirtir dilekçeyle vazgeçerek icra takiplerini sonlandırmaları koşuluyla takip konusu alacak, Vergi Usul Kanunu'nun 322. maddesi kapsamında değersiz alacak olarak kabul edilecektir. (Yürürlük: Yayım tarihi.)

- Yukarıdaki kapsamda icra takibinden vazgeçilen alacaklar için Harçlar Kanunu'nun 23. maddesi uyarınca icra takibinden vazgeçme nedeniyle alınması gereken harç ile 2548 sayılı Kanun'un 1. maddesinde düzenlenen harç alınmayacaktır. (Yürürlük: Yayım tarihi.)

- Hazine payı veya evrensel hizmet katkı payı ödeme yükümlülüğü bulunan işletmecilerin, yukarıdaki kapsamda olan alacaklarının takibinden vazgeçmeleri durumunda, Kanun'da belirtilen şartlar ve orandaki Hazine payı ve evrensel hizmet katkı payları, feragat tarihini takip eden aydan/ilk dönemden başlamak üzere ödenmesi gereken Hazine payı ve evrensel hizmet katkı paylarından mahsup edilmek suretiyle iade edilecektir. (Yürürlük: Yayım tarihi.)

- Varlık yönetim şirketlerince, banka ve diğer mali kurum ve kuruluşlardan 15 Ağustos 2022 tarihi (bu tarih dâhil) itibarıyla devir ve temlik alınan ve bu Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihte anapara takip bakiyesi 2.500 Türk lirası ve altında bulunan bireysel nitelikli her türlü kredi sözleşmesinden kaynaklı alacakların anapara takip bakiyesinin yarısı; kalan anapara, faiz, masraf, vekalet ücretleri ve benzeri alacaklarının takibinden feragat etmeleri şartıyla, Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinden Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna aktarılan tutardan Fonun iştiraki olan varlık yönetim şirketi aracılığıyla ödenecektir. (Yürürlük: Yayım tarihi.)

- Posta Hizmetleri Kanunu'nun 15. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca, hizmet sağlayıcılarının evrensel hizmet katkı paylarına ilişkin olarak "cari yılda üçer aylık dönemlerde geçici kurumlar vergisi kapsamında, toplam 4 defa bildirim verme ve ödeme yapma" yükümlülüklerinin yılda 1 kereye indirilmesi öngörülmektedir. (Yürürlük: 1 Ocak 2023)

- Hizmet sağlayıcılarının, 2022 yılı Ekim-Kasım-Aralık döneminde posta hizmetlerinden elde edilen net satış hasılatına isabet eden miktarın yüzde 2'si olarak hesaplanan evrensel hizmet katkı payları, 2023 yılının Mart ayı sonuna kadar Bakanlığa bildirilip aynı süre içerisinde ödenecektir. (Yürürlük: 1 Ocak 2023)

Kuzey YMM ve Bağımsız
Denetim A.Ş.
Maslak Mahallesi
Eski Büyükdere Cad.
Orjin Maslak Plaza
No: 27 Kat: 1-5 Sarıyer
İstanbul - Turkey
Tel: +90 (212) 315 30 00
Fax: +90 (212) 234 10 67
www.vergidegundem.com
www.ey.com

Bu dokümanda yer alan açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye, işbu dokümanın içeriğinden kaynaklanan veya içeriğine ilişkin olarak ortaya çıkan sonuçlardan dolayı herhangi bir sorumluluk iddiasında bulunulamaz.

7 Ekim 2022 tarihinde Meclis Başkanlığına sunulan “Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”nin, Vergi Usul Kanunu (VUK) ve diğer bazı kanunlarla ilgili düzenlemeleri aşağıda dikkatinize sunulmaktadır:

1. İcra takibinden vazgeçilen bazı alacaklarla ilgili düzenlemeler

a. VUK kapsamında “Değersiz alacak” olarak kabul edilmesi

VUK’un 322. maddesinde, “Değersiz alacaklar” tanımlanmaktadır. Buna göre kazai bir hükme veya kanaat verici bir vesikaya göre tahsiline artık imkan kalmayan alacaklar değersiz alacak kabul edilmektedir. Değersiz alacaklar, bu mahiyete girdikleri tarihte tasarruf değerlerini kaybederler ve mukayyet kıymetleriyle zarara geçirilerek yok edilirler.

Kanun Teklifi’nin geçici 2. maddesiyle borçlusu gerçek kişi olan icra takibindeki bazı alacaklardan vazgeçilmesi durumunda bu alacakların VUK kapsamında değersiz alacak olarak kabul edileceğine ilişkin düzenleme yapılması öngörülmektedir.

Buna göre 15 Ağustos 2022 tarihi itibarıyla;

- 2004 sayılı “İcra ve İflas Kanunu” ile 7155 sayılı “Abonelik Sözleşmesinden Kaynaklanan Para Alacaklarına İlişkin Takibin Başlatılması Usulü Hakkında Kanun” uyarınca icra takibi başlatılmış bulunan,
- Borçlusu gerçek kişi olan ve
- Her bir icra dosyası itibarıyla asıl alacak ve ferileri dahil icra takibi başlatıldığı tarihteki takip tutarı 2.000 Türk lirasını aşmayan alacaklar ile
- Bu tutarın üzerinde takip başlamış olmakla birlikte 15 Ağustos 2022 tarihi itibarıyla dosyada yapılmış tahsilatlar nedeniyle bakiye takip tutarı 2.000 Türk lirası ve altına düşen alacaklardan,

alacaklıların bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden 3. ayın sonuna kadar alacak haklarından feragat ettiklerini belirtir dilekçeyle vazgeçerek icra takiplerini sonlandırmaları koşuluyla takip konusu alacak, Vergi Usul Kanununun 322. maddesi kapsamında değersiz alacak olarak kabul edilecektir.

b. İcra takibine ilişkin harçlar

Yukarıdaki kapsamda icra takibinden vazgeçilen alacaklar için;

- 492 sayılı Harçlar Kanunu’nun 23. maddesi uyarınca icra takibinden vazgeçme nedeniyle alınması gereken harç ile
- 2548 sayılı “Ceza Evleriyle Mahkeme Binaları İnşası Karşılığı Olarak Alınacak Harçlar ve Mahkûmlara Ödettirilecek Yiyecek Bedelleri Hakkında Kanun”un 1. maddesinde düzenlenen harç

alınmayacaktır. Ancak evvelce alınmış olan harçların iadesi de söz konusu olmayacaktır. Bu Kanun hükümlerinden yararlanılmak üzere takibinden vazgeçilen icra dosyaları ile ilgili olarak taraflar karşılıklı olarak yargılama gideri ve vekalet ücreti talebinde bulunamayacaktır.

c. Hazine paylarının iadesi

406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu’nun ek 37. maddesine göre Hazine payı ödemekle yükümlü işletmecilerin, yukarıdaki kapsamda olan alacaklarının takibinden vazgeçmeleri durumunda, takibinden vazgeçtikleri tutar içinde Hazine payı hesaplanmasını gerektirir alacak bulunması

koşuluyla, 15 Ağustos 2022 tarihi itibarıyla ilgili icra dosyasındaki takip tutarının yüzde 18'i, feragat tarihini takip eden aydan başlamak üzere ödemeleri gereken Hazine paylarından mahsup edilmek suretiyle iade edilecektir.

d. Evrensel hizmet katkı paylarının iadesi

5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu çerçevesinde Bilgi Teknolojileri Kurumu tarafından yetkilendirilen, Hazine payı ödemekle yükümlü olmayan ancak 5369 sayılı Evrensel Hizmet Kanunu kapsamında evrensel hizmet katkı payı ödeme yükümlülüğü bulunan işletmecilerin yukarıdaki kapsamda bulunan alacaklarının takibinden vazgeçmeleri durumunda, takibinden vazgeçtikleri tutar içinde evrensel hizmet katkı payı hesaplanmasını gerektirir olacak bulunması koşuluyla, 15 Ağustos 2022 tarihi itibarıyla ilgili icra dosyasındaki takip tutarının yüzde 1'i, feragat tarihini takip eden ilk dönemden başlamak üzere ödemeleri gereken evrensel hizmet katkı paylarından mahsup edilmek suretiyle iade edilecektir.

Yukarıda yapılan açıklamalar kapsamında alacaklarından feragat edenler, feragat ettikleri alacaklar ile ilgili olarak, bu maddede öngörülen hükümler dışında ilgili idareden herhangi bir yasal yükümlülüğün iadesi, vekalet ücreti, yargılama gideri ve benzeri başkaca bir hak ve alacak talebinde bulunamayacaklardır.

Yukarıdaki düzenlemeler, Kanun'un yayım tarihinde yürürlüğe girecektir.

2. Varlık yönetim şirketlerince devir ve temlik alınmış olan takipteki bazı alacaklarının tasfiyesi

Kanun Teklifi'nin geçici 3. maddesinde, varlık yönetim şirketlerince devir ve temlik alınan takipteki bazı alacakların tasfiyesine ilişkin düzenlemeler yer almaktadır.

5411 sayılı Bankacılık Kanunu kapsamında faaliyet gösteren varlık yönetim şirketlerince, banka ve diğer mali kurum ve kuruluşlardan 15 Ağustos 2022 tarihi (bu tarih dâhil) itibarıyla devir ve temlik alınan ve bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla anapara takip bakiyesi 2.500 Türk lirası ve altında bulunan bireysel nitelikli her türlü kredi sözleşmesinden kaynaklı alacakların anapara takip bakiyesinin yarısı; kalan anapara, faiz, masraf, vekalet ücretleri ve benzeri alacaklarının takibinden feragat etmeleri şartıyla, Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinden Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna aktarılan tutardan Fonun iştiraki olan varlık yönetim şirketi aracılığıyla ödenecektir.

Burada tasfiye edilecek tutar bir gerçek kişinin tüm varlık yönetim şirketlerine olan borç toplamı dikkate alınarak tespit edilir.

Bu kapsamda alacaklı kuruluşlar tarafından tahsil edilen tutarlar nedeniyle lehe alınan paralar banka ve sigorta muameleleri vergisinden istisnadır, tasfiye edilen alacaklar için icra tahsil harcı ile 2548 sayılı Kanun'un 1. maddesinde düzenlenen harç alınmaz.

Bu madde kapsamında tasfiye edilen alacaklar nedeniyle borçlu tarafından, varlık yönetim şirketlerinden veya Hazine ve Maliye Bakanlığından, vekalet ücreti, yargılama gideri ve benzeri başkaca bir hak ve alacak talebinde bulunulamaz. Kapsama giren alacaklara karşılık maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra varlık yönetim şirketlerince yapılmış tahsilatlar bu şirketlerce borçlusuna iade edilir.

İlgili düzenlemeler, Kanun'un yayım tarihinde yürürlüğe girecektir.

3. Evrensel hizmet katkı paylarının bildirim ve ödeme süreleri

6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanunu'nun 15. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca hizmet sağlayıcılarınca; cari yılda üçer aylık dönemlerde geçici kurumlar vergisi kapsamında vermiş oldukları beyanname ekinde yer alan ve gelir tablosunun net satışlar kısmında belirtilen tutardan şirketin posta hizmetlerinden elde ettiği net satış hasılatına isabet eden miktarın yüzde 2'si geçici kurumlar vergisi beyannamesinin verildiği ayı takip eden ayın sonuna kadar verilmektedir.

Kanun Teklifi'nin 31. maddesiyle yukarıdaki hükmün "Hizmet sağlayıcılarınca kurumlar vergisi beyannameleri ekinde yer alan gelir tablosunun net satışlar kısmında belirtilen tutardan şirketin posta hizmetlerinden elde ettiği net satış hasılatına isabet eden miktarın yüzde 2'si kurumlar vergisi beyannamesinin verildiği ayı takip eden ayın sonuna kadar," şeklinde değiştirilmesi öngörülmektedir.

Böylelikle hizmet sağlayıcıların halihazırda geçerli olan "cari yılda üçer aylık dönemlerde geçici kurumlar vergisi kapsamında, toplam 4 defa bildirim verme ve ödeme yapma" yükümlülükleri yılda 1 kereye indirilmiş olacaktır.

31. maddenin devamında ayrıca yetkilendirilmiş posta hizmet sağlayıcılarının yukarıdaki kapsamdaki yükümlülüklerini yazılı ek süreye rağmen yerine getirmemeleri durumunda yetkilendirmelerinin Bakanlığın talebi üzerine Kurum tarafından iptal edilebileceğine yönelik düzenleme yapılmaktadır. Evrensel posta hizmet yükümlüsü olan PTT hakkında ise yetkilendirme iptal hükmü uygulanmayacaktır.

Maddede ayrıca katkı payının ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde ödenmeyen alacağın yukarıda belirtilen vade tarihinden itibaren gecikme zammı ile birlikte 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip ve tahsili için ilgili vergi dairesine bildirimde bulunulacağına ilişkin düzenleme de yer almaktadır.

Gelir Vergisi Kanunu'nun mükerrer 120. maddesinde yapılan değişikliklerle 4. dönem geçici kurumlar vergisi kaldırılmış ve böylelikle geçici vergi dönemleri 4'ten 3'e indirilmişti. Kanun Teklifi'nin 32. maddesiyle 6475 sayılı Kanun'a "2022 yılı dördüncü dönem evrensel posta hizmeti gelirlerinin bildirim ve ödeme zamanı" başlıklı geçici 12. maddenin eklenmesi öngörülmektedir.

Buna göre hizmet sağlayıcılarınca, 2022 yılı Ekim-Kasım-Aralık dönemi posta hizmetlerinden elde edilen net satış hasılatına isabet eden miktarın yüzde 2'si olarak hesaplanan evrensel hizmet katkı payı, 2023 yılının Mart ayı sonuna kadar Bakanlığa bildirilip aynı süre içerisinde Bakanlığın merkez muhasebe birimi hesabına aktarılacaktır.

Yukarıdaki hükümler, 1 Ocak 2023 tarihinde yürürlüğe girecektir.

Saygılarımızla.
Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.
Erkan Baykuş

Sirküler içeriği hakkında ek bilgi gerektiğinde (212) 408 51 79 numaralı telefondan M. Fatih Köprü (fatih.kopru@tr.ey.com) ile temasa geçmenizi rica ederiz.

Yukarıda yer verilen açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye, işbu dokümanın içeriğinden kaynaklanan veya içeriğine ilişkin olarak ortaya çıkan sonuçlardan dolayı herhangi bir sorumluluk iddiasında bulunulamaz.